

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Природничо-економічний факультет
Кафедра екології

Дипломна робота
бакалавра

з теми: **«ОЦІНКА РОЛІ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В
ЕКОЛОГІЧНОМУ ВИХОВАННІ МОЛОДІ»**

Виконав: студент групи Ecol1-B19
спеціальності 101 Екологія,
Гедзик Дмитро Володимирович

Керівник: Семерня О.М.,
доктор педагогічних наук, доцент

Рецензент: Любинський О.І., доктор
сільськогосподарських наук, професор

Кам'янець-Подільський – 2023

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ	3
ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ	6
1.1 Поняття громадська організація, права, види	6
1.2 Роль громадських екологічних організацій в Україні	9
1.3 Екологічна освіта і виховання молоді як запорука формування екологічної культури.....	11
1.4 Європейський досвід виховання у діяльності молодіжних громадських організацій	15
1.5 Екологічні проблеми в діяльності українських громадських організацій	18
РОЗДІЛ 2. МАТЕРІАЛИ І МЕТОДИКА ДОСЛІДЖЕНЬ	23
2.1 Участь громадських організацій в екологічному вихованні молоді: аналіз уроку екології в 6 класі	23
2.2 Формування екологічної свідомості та відповідальності молоді на прикладі уроку екології в 7 класі	29
2.3 Дослідження ролі громадських організацій в екологічному вихованні молоді через проведення уроку екології в 10 класі	37
2.4 Екологічний напрямок у роботі Молодіжної Ради Копичинецької громади	44
РОЗДІЛ 3. РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ.....	47
3.1. Відповіді з опитування учнів 6 класу	47
3.2. Висновки з опитування учнів 7 класу	48
3.3. Відповіді учнів 10 класу на запитання анкети	48
ВИСНОВКИ	50
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	51
ДОДАТКИ	55

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

ПРООН – Програма ООН з розвитку

UNDP – United Nations Development Programme

ВООЗ – Всесвітня організація ООН з питань охорони здоров'я

WHO – World Health Organization

IUCN – Світовий союз охорони природи – International Union for Nature Conservation

EEION – European Environment Information and Observation Network
Європейська мережа для інформації та спостереження за навколишнім середовищем

ІНФОТЕРРА – Міжнародна інформаційна система з навколишнього середовища

EERO – European Environmental Research Organization Європейська науково-дослідна організація з навколишнього середовища

СУМ – Спілка української молоді

МП – Молода Просвіта

ВСТУП

Актуальність теми. Екологічна свідомість молоді та жителів нашої країни є наразі недостатньою, також ситуацію погіршує війна, яка призводить до багатьох екологічних проблем. Екологічне виховання молоді та підвищення рівня екологічної свідомості населення є важливим фактором. А активна позиція громадських організацій та об'єднань і розмаїття напрямків їх діяльності активно цьому сприяють. Враховуючи це, дослідження ролі громадських організацій у екологічному вихованні молоді має важливе значення для поширення екологічної обізнаності та навичок на всій території нашої країни.

Мета роботи – сформувати усвідомлення особистої відповідальності за стан навколишнього середовища та залежності від нього, на прикладі Молодіжної Ради Копичинецької громади на Поділлі; формувати екологічну картину світу і відповідні практичні навички поведінки у молоді Копичинецької громади.

Для досягнення поставленої мети необхідно було виконати такі **завдання:**

1. Оцінити діяльність Молодіжної Ради Копичинецької громади в напрямку екологічного виховання молоді. Визначити, які саме заходи та програми організації впливають на формування екологічної свідомості та навичок у молоді.
2. Розробити та провести серію еко-уроків для учнів у школах громади.
3. Провести анкетування, проаналізувати результати та зробити висновки про ефективність діяльності організації у вихованні екологічно свідомої молоді.

Об'єкт дослідження – діяльність громадських організацій.

Предмет дослідження – особливості впливу громадських організацій на екологічну свідомість молоді.

Структура та обсяг роботи. Загальний обсяг дипломної роботи складає 60 сторінок: основний текст займає 53 сторінки та складається зі змісту, переліку умовних скорочень, вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел, що містить 41 найменувань та додатків А, Б і В.

ВИСНОВКИ

1. Роль Молодіжної Ради Копичинецької громади на Поділлі в екологічному вихованні молоді є значною. Організація активно працює над формуванням екологічної свідомості та навичок у молоді шляхом реалізації різноманітних проектів та програм. Їхні заходи, такі як екологічні уроки, тренінги, семінари, акції та екскурсії, сприяють підвищенню усвідомлення про важливість охорони довкілля та позитивному зміненню поведінки молоді у цьому напрямку.
2. Діяльність Молодіжної Ради Копичинецької громади доведена своєю ефективністю у вихованні екологічно свідомої молоді. Результати анкетування та інтерв'ю показали, що учасники заходів та програм організації проявляють вищий рівень знань про екологію, більшу свідомість щодо екологічних проблем та активну участь у діях з їх вирішення. Це свідчить про успішну роботу Молодіжної Ради у формуванні екологічної свідомості серед молоді.
3. Для подальшого покращення ролі громадських організацій у екологічному вихованні ми рекомендуємо залучення нових методів та інструментів. Наприклад, використання інформаційних технологій, соціальних мереж та онлайн-ресурсів може допомогти досягти більшої аудиторії молоді та залучити їх до екологічних ініціатив. Також важливо розширювати співпрацю з іншими громадськими організаціями, установами та органами влади для спільних проектів та обміну досвідом, що забезпечить більшу ефективність діяльності в цій сфері.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України про громадські об'єднання. – [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-17#Text>
2. Закон України про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1045-14#Text>
3. Варго О.М. Екологічна свідомість як умова становлення екологічного суспільства: дис. канд. філософ. наук: 09.00.03 / Харківський ун-т повітряних сил ім. Івана Кожедуба. – Х., 2006.
4. Кисельов М.М., Канак Ф.М. Національне буття серед екологічних реалій. – К., 2000. – 320 с.
5. Люленко С. Громадські природоохоронні організації та напрямки їх екологічної діяльності / С.Люленко // Молодь і ринок. – 2017.- № 3 – С. 62-65
6. Напрями розвитку організаційно-економічних інструментів громадського екологічного управління. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.m.nayka.com.ua>
7. Стегній О. Екологічний рух в Україні: соціологічний аналіз / Олександр Стегній. – К.: Видавничий дім "КМ Академія", 2001. – 234 с
8. Курняк Л.Д. Екологічна культура: поняття і реальність. // Вища освіта України. – 2006. - № 3. – С. 32.
9. Куценко В.І. Освіта: місце і роль у формуванні нового екологічного мислення в контексті вимог здорового життєвого середовища // Екол. вісник. – 03-04. 2009.
10. Пустовіт Г.П. Філософсько-культурологічний аспект у екологічній освіті. // Шлях освіти. – 2002. –№ 3. - С.7-11.
11. Гуренкова О.В. Формування екологічної компетентності майбутніх фахівців водного транспорту в умовах кредитно-модульної системи навчання дис.. канд. пед. наук: 13.00.04 / Ольга Володимирівна

- Гуренкова. – К., 2010. – 273 с.
12. Курняк Л.Д. Екологічна культура: поняття і реальність. // Вища освіта України. - 2006. - №3. - С. 32-37.
13. Форми і методи екологічного виховання: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://neobionika.ru/ekologvospitanie/181.html>
14. Половинко Г. Шляхи підвищення ефективності екологічного виховання школярів / Г. Половинко // Краєзнавство. Географія. Туризм. - 2004. - № 16. - С. 4-5.
15. Екологічне виховання населення: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ua.convdocs.org/docs/index-83203.html>
16. Мягченко О. П. Основи екології: підручник / О. П. Мягченко. - К.: Центр учбової літератури, 2010. - 312 с.
17. Коваленко Є. І. «Пласт» / Є. І. Коваленко // Енциклопедія освіти / АПН України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – К., 2008. – С. 684.
18. Літній скаутський табір «Карпатські вогні» [Електронний ресурс]. – Електрон. дані. – К. : GRUNWALD (Спільнота Дружин Грюнвальдських Організації Українських Скаутів) – Режим доступу: <http://karpatskivohni.wordpress.com/>
19. Молода Просвіта [Електронний ресурс] : [офіційний сайт всеукраїнської молодіжної громадської організації]. – Електрон. дані. – Режим доступу: <http://molodaprosvita.org.ua/>
20. Організація українських скаутів [Електронний ресурс] : [офіційний портал дитячо-юнацької громадської організації]. – Електрон. дані. – Режим доступу : <http://skauty.org.ua/>
21. Пластовий портал [Електронний ресурс] : [офіційне веб-представництво Крайової пластової старшини (КПС) України]. – Електрон. дані. – Режим доступу: <http://www.plast.org.ua/>
22. Про молодіжні та дитячі громадські організації [Електронний ресурс] : Закон України від 1 груд. 1998 р. № 281-XIV : [станом на 2.12.2010]. – Електрон. дані. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi->

bin/laws/main.cgi?nreg=281-14

23. Семерня, О. М. Сучасні технології digital маркетингу: освітні послуги [Електронний ресурс] / О. М. Семерня // Digitalization of the economy as a factor of sustainable development : Materials of International scientific-practical conference (Mariupol, May 25–26, 2021 y.). – Mariupol, 2021. – P. 83–84. – Mode of access: <http://eir.pstu/handle/123456789/31645>
24. Семерня О.М., Гедзик Д. Еко особливості функціонування молодіжної ради Копичинецької громади на Поділлі. Збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції студентів, аспірантів та молодих вчених «Екологічно сталий розвиток урбосистем», Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова. Харків, 2022. 168 с. С. 132-137.
25. Гедзик Дмитро. ОЦІНКА РОЛІ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В ЕКОЛОГІЧНОМУ ВИХОВАННІ МОЛОДІ. Збірник матеріалів звітної студентської конференції, Кам'янець – Подільський національний університет імені Івана Огієнка. Кам'янець – Подільський, 2023. 186с. С. 55-58.
26. Гарантувати екологічну безпеку планети. (За матеріалами 19-ї спеціальної сесії Генеральної асамблеї ООН) // Урядовий кур'єр. – 1997. – 26 червня. – С.3.
27. Бойко О. Політичне протистояння офіційної влади та опозиції в Україні // Людина і політика. – 2003. – №2/3. – С.33–34.
28. Тиський М.Г. Народний рух України: Волинська регіональна організація на зламі 80–90-х років: Автореф. дис. ... канд. іст. наук. – Л., 2005. – С.9.
29. Муравський О. Буковина: державотворчі процеси (1985–1991) // Науковий вісник Чернівецького університету: Історія, політичні науки, міжнародні відносини. – Вип.376/377. – Чернівці, 2008. – С.84–85.
30. Бойко О. Політичне протистояння офіційної влади та опозиції в Україні. – С.34.
31. Поточний архів Міністерства екології та природних ресурсів України. –

- Звіти про роботу міністерства в 1992–1993 рр.
32. Україна у цифрах у 2002 році. – К., 2003. – С.19.
 33. Статистичний щорічник України за 2009 рік. – К., 2010. – С.22
 34. Поточний архів Міністерства екології та природних ресурсів України. – Національна доповідь «Про стан навколишнього природного середовища в Україні у 1998 році». – С.135–137
 35. Національна доповідь «Про стан навколишнього природного середовища в Україні у 2002 році». – С.161
 36. Поточний архів Міністерства екології та природних ресурсів України. – Національна доповідь «Про стан навколишнього природного середовища в Україні у 2011 році». – С.238–239
 37. Міжнародний екологічний форум «Довкілля для України», 23–25 квітня 2013 р., м. Київ [Електронний ресурс]:
<http://www.menr.gov.ua/content/article/>
 38. Поточний архів Міністерства екології та природних ресурсів України. – Національна доповідь «Про стан навколишнього природного середовища в Україні у 2011 році». – С.238.
 39. Опитування для учнів 6 класу [Електронний ресурс] Режим доступу:
<https://docs.google.com/forms/d/15muH41cJ77NiSFaajoWC7xBWyLIJm3kghJaGGqabAk/edit>
 40. Опитування для учнів 7 класу [Електронний ресурс] Режим доступу:
<https://docs.google.com/forms/d/1ETIoH277F42hulv9tITkwHJkm-1XQ2IXkh-c1TuxRfg/edit>
 41. Опитування для учнів 10 класу [Електронний ресурс] Режим доступу:
<https://docs.google.com/forms/d/1I8c6Z0lDekMe3eIeGRuReHsdEk4Ey97h487CspwCjiA/edit>